

Sygn. akt II KK 222/21

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 22 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Eugeniusz Wildowicz

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

w sprawie **E. K. K.**

wobec której udzielono zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności
za wykroczenie z art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2021 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

na niekorzyść oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 30 września 2020 r., sygn. akt V W (...)

na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Ł. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia skierowanym w dniu 30 czerwca 2020 r. do Sądu Rejonowego w Ł., Naczelnik (...) Urzędu Celno-Skarbowego w Ł. oskarżył E. K. K.

o to, że w dniu 26 listopada 2019 r. w mieszkaniu przy ulicy T. w Ł. przechowywała wyroby akcyzowe bez znaków akcyzy w postaci 2,2 litra alkoholu, stanowiące przedmiot czynu określonego w art. 63 § 7 k.k.s. w zw. z art. 63 § 1 k.k.s., na którym ciążył podatek akcyzowy w łącznej kwocie 113,00 zł, tj. o wykroczenie skarbowe z art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s. Do aktu oskarżenia organ postępowania przygotowawczego dołączył wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie oskarżonej uzgodnionych z nią kary grzywny w wysokości 260 zł oraz orzeczenie środka karnego przepadku dowodów rzeczowych w postaci 2,2 litra alkoholu bez znaków akcyzy.

Wyrokiem z dnia 30 września 2020 r., sygn. akt V W (...), Sąd Rejonowy w Ł.:

1. na podstawie art. 17 § 1 k.k.s. udzielił E. K. K., jako sprawcy wykroczenia wypełniającego dyspozycję art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s., zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności;

2. na podstawie art. 18 § 1 pkt 1 k.k.s. orzekł wobec E. K. K. tytułem kary grzywny kwotę 260 zł;

3. na podstawie art. 29 pkt 4 k.k.s. w zw. z art. 49 § 1 k.k.s. w zw. z art. 31 § 6 k.k.s. orzekł przepadek dowodów rzeczowych w postaci 2,2 litra alkoholu bez znaków akcyzy szczegółowo opisanych na karcie 14 akt sprawy oraz

4. zwolnił oskarżoną E. K. K. od kosztów postępowania.

Żadna ze stron nie zaskarżyła powyższego wyroku, wobec czego uprawomocnił się on z dniem 8 października 2020 r.

Kasację od wskazanego wyżej orzeczenia wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżył orzeczenie w całości, na niekorzyść oskarżonej E. K. K. i zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 156 § 1 k.k.s. i art. 156 § 3 k.k.s. w zw. z art. 343 § 7 k.p.k. oraz art. 145 § 1 k.k.s. w zw. z art. 148 § 1 i § 5 k.k.s. polegające na zaniechaniu rozpoznania, dołączonego przez organ postępowania przygotowawczego - Naczelnika Łódzkiego Urzędu Celno-Skarbowego w Ł. do aktu oskarżenia przeciwko E. K. K. oskarżonej o popełnienie wykroczenia skarbowego z art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s., wniosku o skazanie oskarżonej bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie uzgodnionych z nią kary grzywny oraz

orzeczenie środka karnego przepadku przedmiotów oraz udzieleniu zaskarżonym wyrokiem zgody na dobrowolne podanie się E. K. K. odpowiedzialności, jako sprawcy wykroczenia skarbowego z art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s., pomimo braku wniosku o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności pochodzącego od oskarżonej i Naczelnika (...) Urzędu Celno-Skarbowego w Ł. i co w konsekwencji skutkowało również rażąco i mającą istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia obrazą art. 17 § 1 pkt 1, 2 i 4 k.k.s., albowiem przed udzieleniem wyrokiem zgody na dobrowolne podanie się odpowiedzialności oskarżona nie uiściła w całości wymagalnej uszczuplonej należności publicznoprawnej w podatku akcyzowym, nie uiściła kwoty odpowiadającej co najmniej najniższej karze grzywny grożącej za wykroczenie skarbowe oraz nie uiściła co najmniej zryczałtowanej równowartości kosztów postępowania”.

Podnosząc powyższe Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Ł. o sygn. akt V W (...) i przekazanie sprawy wymienionemu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co pozwoliło na jej uwzględnienie na posiedzeniu wyznaczonym w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Trafnie bowiem wskazał skarżący, że Sąd Rejonowy w Ł. wydając w dniu 30 września 2020 r. w sprawie o sygn. V W (...), wyrok udzielający, na podst. art. 17 § 1 k.k.s., oskarżonej E. K. K. zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności dopuścił się rażącej obrazy przepisów postępowania wskazanych w petitum kasacji, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Jak słusznie podniósł autor kasacji, Sąd Rejonowy uchybił przepisom art. 156 § 1 i 3 k.k.s., przewidującym możliwość wydania w postępowaniu karnoskarbowym wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy. W szczególności zgodnie z treścią art. 156 § 1 k.k.s. finansowy organ postępowania przygotowawczego może dołączyć do aktu oskarżenia wnioski o wydanie, bez

przeprowadzania rozprawy, wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kary lub środka karnego za zarzucane mu przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, jeżeli okoliczności popełnienia czynu zabronionego nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte. Zgodnie z dyspozycją art. 156 § 3 k.k.s. w postępowaniu wywołanym takim wnioskiem oskarżyciela publicznego, mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 335 § 2 i 2a k.p.k., art. 339 § 1 pkt 3 k.p.k. i art. 343 § 3-7 k.p.k.

Powyższe oznacza zatem, że orzekający sąd ma obowiązek dokonania kontroli wniosku oskarżyciela, sprawdzenia poprawności pod względem formalnym i merytorycznym, winien także zweryfikować czy przedstawione we wniosku propozycje co do warunków skazania osoby oskarżonej są poprawne, tj. zgodne ze stosownymi przepisami prawa materialnego i procesowego, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w tym zakresie, winien uzależnić uwzględnienie wniosku od dokonania w nim właściwej korekty. W przypadku braku dokonania korekty, sąd nie może uwzględnić wniosku i winien skierować sprawę do rozpoznania na zasadach ogólnych.

W realiach przedmiotowej sprawy Naczelnik (...) Urzędu Celno-Skarbowego w Ł. kierując w dniu 30 czerwca 2020 r. do Sądu Rejonowego akt oskarżenia przeciwko E. K. K. o wykroczenie skarbowe z art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s. dołączył do niego wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie oskarżonej uzgodnionej z nią kary grzywny w wysokości 260 zł oraz środka karnego przepadku dowodów rzeczowych w postaci 2,2 lira alkoholu bez znaków akcyzy. Jednakże Sąd Rejonowy nie rozpoznał przedmiotowego wniosku, lecz wydał wyrok w oparciu o instytucję dobrowolnego poddania się odpowiedzialności, określoną w przepisach art. 17 k.k.s. Tymczasem procedując zgodnie z przepisami art. 156 § 1 i 3 k.k.s., a więc w granicach złożonego w sprawie wniosku, Sąd winien ten wniosek wziąć pod rozwagę, a zatem również dostrzec, że warunkiem niezbędnym jego uwzględnienia - w przypadku wykroczeń skarbowych w związku z którymi nastąpiło uszczuplenie należności publicznoprawnej, jest uiszczenie tej wymagalnej należności w całości w

wyznaczonym terminie (art. 156 § 3 k.k.s.). Z akt przedmiotowej sprawy nie wynika zaś, aby w okolicznościach niniejszej sprawy należność ta została uiszczona.

Słusznie zatem wskazano w kasacji, że wniosek Naczelnika (...) Urzędu Celno-Skarbowego w Ł. o skazanie oskarżonej bez przeprowadzenia rozprawy mógłby być uwzględniony dopiero po uiszczeniu przez E. K. K. uszczuplonej należności w podatku akcyzowym, a w przypadku braku jej zapłaty w wyznaczonym przez Sąd terminie, sprawa, zgodnie z art. 343 § 7 k.p.k., podlegałaby rozpoznaniu na zasadach ogólnych.

Nadto, Sąd Rejonowy dopuścił się rażącej obrazy przepisów rozdziału 16 kodeksu karnego skarbowego, traktujących o instytucji zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności, w tym wskazywanych przez skarżącego przepisów art. 145 § 1 k.k.s. i art. 148 § 1 i 5 k.k.s. W aktach sprawy bowiem próżno doszukać się wniosku sprawcy złożonego w trybie art. 142 k.k.s., jak i skorelowanego z nim wniosku Naczelnika (...) Urzędu Celno-Skarbowego w Ł. (art. 145 k.k.s.). Oskarżona złożyła natomiast w toku przesłuchania związanego z przedstawieniem jej zarzutów „wniosek o dobrowolne poddanie się karze na podstawie art. 156 § 1-3 kks w zw. z art. 335 kpk”. Mimo to Sąd Rejonowy w Ł. udzielił E. K. K., jako sprawcy wykroczenia wypełniającego dyspozycję art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s., zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności (art. 17 § 1 k.k.s.), a następnie orzekł wobec E. K. K. tytułem kary grzywny kwotę 260 zł (art. 18 § 1 pkt 1 k.k.s.) oraz orzekł przepadek dowodów rzeczowych w postaci 2,2 litra alkoholu bez znaków akcyzy. Podejmując rozstrzygnięcie o treści powołanej wyżej, Sąd Rejonowy uchybił zatem jednocześnie także przepisom art. 17 § 1 pkt 1, 2 i 4 k.k.s. Analiza akt sprawy o sygn. V W (...) wskazuje jednoznacznie, że oskarżona nie uiściła w całości wymagalnej uszczuplonej należności w podatku akcyzowym, nie uiściła kwoty odpowiadającej co najmniej najniższej karze grzywny grożącej za wykroczenie skarbowe z art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s., jak również nie uiściła co najmniej zryczałtowanej równowartości kosztów postępowania.

Wskazane wyżej uchybienia Sądu I instancji stanowiły niewątpliwie rażącą obrazę prawa, która miała istotny i oczywisty wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Nie ulega bowiem wątpliwości, że w przypadku niespełnienia wymogów do zakończenia postępowania w sprawie w trybie konsensualnym, w tym w przypadku

nieuiszczenia przez oskarżoną uszczuplonej należności w podatku akcyzowym, sprawa podlegać będzie rozpoznaniu na zasadach ogólnych.

Z uwagi na powyższe, niezbędne było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Ł. do ponownego rozpoznania. Ten, rozstrzygając sprawę ponownie, winien mieć na względzie wskazane wyżej uwagi, procedować z zachowaniem aktualnych przepisów regulujących instytucje skazania bez przeprowadzenia rozprawy i zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności.

Ze wskazanych wyżej powodów, należało orzec jak w sentencji.